

Kreditni zahtjev – više od zahtjeva za kredit

10. konvencija hrvatskih izvoznika

Lipanj 2015

Erste Bank
Sektor upravljanja kreditnim rizikom i tvrtki
Version 1.0.

SADRŽAJ

- Uvod → problem asimetričnosti informacija
- Interesne skupine u sklopu poduzeća ili u njegovu okruženju
- Dokumentacija vezana uz obradu kreditnih zahtjeva
- Ekonomska logika kao temelj tražene dokumentacije
- Tražena dokumentacija kao posljedica kontrole i regulacije bankovnog sektora od strane HNB-a, ECB-a, ...

UVOD

PROBLEM ASIMETRIČNOSTI INFORMACIJA

PODUZEĆE – SKUP INTERESNIH SKUPINA

- VLASNIK
- MANAGEMENT
- ZAPOSLENICI
- DRŽAVA
- KUPCI
- DOBAVLJAČI
- KONKURENCIJA
- BANKA

(PR)OCJENA BONITETA PODUZEĆA

Prilikom (pr)ocjene boniteta poduzeća Banku posebno zanimaju dvije stvari:

- Sadašnje stanje
- Očekivano buduće stanje

Važno: Odluke o proizvodima koje nudi Banka donosi analizirajući **novčane tokove** klijenata

ANALIZA NOVČANOG TOKA

INDIREKTNA METODA

Dokumenti: Bilanca i Račun dobiti i gubitka za razdoblje od minimum 2 godine

Podatci koje možemo dobiti temeljem analize bilance:

- Imovna snaga poduzeća
- Obrtna sfera
- Izvori financiranja
- Skriveni gubitci/rezerve

Ne možemo dobiti razloge tj. pozadinu promjene pojedinih veličina.

BILANCA

Primjer:

Nematerijalna imovina	1)	1.436	0,9	1.408	0,8	1.794	1,1
Zemljišta i gradevinski objekti	2)	19.033	11,5	18.344	10,9	17.655	10,8
Tehnicka i pogonska oprema		11.441	6,9	14.783	8,8	13.807	8,4
Uredski inventar i ostala oprema	3)	3.971	2,4	3.887	2,3	3.289	2,0
Predujmovi za st.sred.,st.sred. u pripremi	4)	1.139	0,7	169	0,1	165	0,1
Udjeli u pov. poduz., sudjelujuci interesi	5)	2.191	1,3	3.034	1,8	5.588	3,4
Stalna sredstva	=	39.211	23,8	41.625	24,7	42.298	25,8

Banku zanima:

Zbog čega udjeli u povezanim poduzećima bilježe rast u promatranom razdoblju?

Temeljem dostavljenih objašnjenja Banka procjenjuje sadašnju situaciju.

ANALIZA NOVČANOG TOKA

Podatci koje možemo dobiti analizom računa dobiti i gubitka:

- Prihodi (poslovni, financijski, ostali, izvanredni)
- Rashodi (materijalni troškovi, režije, plaće, porez na dobit...)
- Profitabilnost

Ne možemo dobiti razloge tj. pozadinu promjene veličina

RAČUN DOBITI I GUBITKA

Primjer:

Poslovni prihodi	=	204.292	100,0	197.536	100,0	178.339	100,0
Materijalni troškovi	2)	-116.444	-57,0	-105.180	-53,2	-95.028	-53,3
Brutto dobit	=	87.848	43,0	92.356	46,8	83.311	46,7
Ostali prihodi	3)	897	0,4	2.604	1,3	3.789	2,1
Troškovi osoblja	4)	-40.406	-19,8	-37.544	-19,0	-38.404	-21,5
Troškovi poslovanja	5)	-25.413	-12,4	-29.123	-14,7	-27.452	-15,4
Amort.&otpis.imovine manje vrijedn.(DA)		-3.621	-1,8	-3.679	-1,9	-3.828	-2,1
D/G iz posl.prije financ.rez.(EBIT)	=	19.305	9,4	24.614	12,5	17.416	9,8

Banku zanima:

Zbog čega poslovni prihodi bilježe pad 2 godine za redom (3,3%; 9,7%) – da li je pad rezultat niže cijene, manje količine isporuke ili neke kombinacije navedenih faktora?

Temeljem dostavljenih objašnjenja Banka procjenjuje sadašnju situaciju.

ANALIZA NOVČANOG TOKA

- Problem kod bilance: bilanca predstavlja presjek imovine i obveza na određeni dan → brzo zastarijevanje
- Problem kod računa dobiti i gubitka: dinamika promjena uzrokuje brzo zastarijevanje, a isti se kao i bilanca uglavnom izrađuje jednom godišnje

Zakonski rok za izradu revizorskog izvješća je 30.06. tekuće godine za prethodnu godinu, zakonski rok za izradu konsolidiranih financijskih izvješća je 30.09. tekuće godine za prethodnu godinu.

ANALIZA NOVČANOG TOKA

Rješenje problema brzog zastarijevanja informacija je dodatna dokumentacija koja se traži:

- Tablice kupaca i dobavljača
- Podatci o kreditima i ostalim obvezama kod financijskih institucija
- Potvrda porezne uprave
- BON 2 obrazac
- Tromjesečni statistički izvještaji

ANALIZA NOVČANOG TOKA

Što možemo saznati iz tablice kupaca i dobavljača:

- Stupanj koncentracije
- Rokove naplate potraživanja i plaćanja obveza
- Podatak o utuženim potraživanjima
- Naplativost potraživanja (analiza pojedinih kupaca)
- (Ne)postojanje valutnog rizika

ANALIZA NOVČANOG TOKA

Što možemo saznati iz BON 2 obrasca:

- Likvidnost (saldo, prometi,...)
- Blokade računa
- Podatak o izvršenju ugovornih obveza klijenta

Što možemo saznati iz Potvrde porezne uprave o stanju duga:

- (Ne)izvršenje obveza prema državi s osnova poreza

ANALIZA NOVČANOG TOKA

Što možemo saznati iz podataka o kreditima i dugu kod FI:

- Saldo kredita, iznos odobrenog kredita, kamata,...
- Razlika između duga po bilanci i duga na današnji dan
- Navedena saznanja upotpunjujemo upitom u HROK
- Osim hard factsa dodajemo i tzv. soft factse (npr. kvaliteta managementa i sl.)

ANALIZA NOVČANOG TOKA

Poslovni plan → oslikava budućnost (a krediti se vraćaju iz budućih novčanih tokova):

- Objašnjenje ulaznih veličina
- Povezanost s već ugovorenim poslovima i trenutnim zbivanjima u poduzeću

Ukoliko ne dobijemo podatke o ulaznim veličinama, ne možemo donositi kvalitetne zaključke o održivom novčanom toku u budućnosti.

POSLOVNI PLAN

Primjer:

Poslovni prihodi	=	694.072	100,0	890.715	100,0	1.078.253	100,0	1.322.711	100,0
Materijalni troškovi	3)	-560.584	-80,8	-712.945	-80,0	-880.894	-81,7	-1.079.797	-81,6
Vanjski troškovi									
Brutto dobit	=	133.489	19,2	177.771	20,0	197.359	18,3	242.914	18,4
Ostali prihodi	4)	916	0,1	4.396	0,5	3.556	0,3	2.429	0,2
Troškovi osoblja	5)	-32.523	-4,7	-47.027	-5,3	-56.866	-5,3	-84.822	-6,4
Troškovi poslovanja	6)	-46.550	-6,7	-65.349	-7,3	-71.544	-6,6	-68.207	-5,2
Ostali porezi i trošarine				-2.488	-0,3	-2.724	-0,3	-3.072	-0,2
Amort.&otpis.imovine manje vrijedn.(DA)		-25.173	-3,6	-30.967	-3,5	-38.284	-3,6	-45.888	-3,5
D/G iz posl.prije financ.rez.(EBIT)	=	30.159	4,3	36.335	4,1	31.497	2,9	43.353	3,3

Banku zanima:

Zbog čega poslovni prihodi bilježe rast u promatranom razdoblju (25,7%, 20,6%, 22,7%) – da li je rast rezultat viših cijena, većih količina isporuke ili neke kombinacije navedenih faktora?

Na što se odnose ostali prihodi?

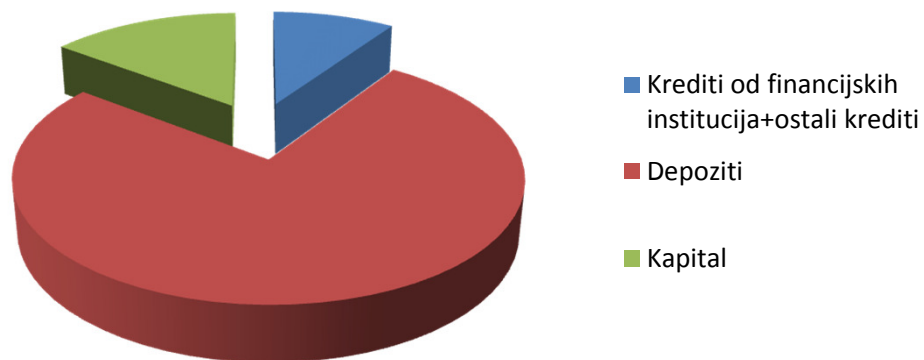
Da li troškovi osoblja rastu zbog porasta plaća ili povećanja broja zaposlenih?

ZAHTJEVI REGULATORA

- Bankovno poslovanje je u velikoj mjeri podložno regulaciji: HNB, ECB, interna revizija, eksterna revizija,...
- Struktura pasive hrvatskog bankovnog sustava (2014):

u HRK mil	Bankarski sektor	udio %
Kredit od finansijskih institucija+ostali krediti	36.654,4	9,08%
Depoziti	292.770,0	72,53%
Kapital	56.690,8	14,04%
UKUPNO PASIVA	403.668,6	100,00%

PITANJA?

KRAJ

